

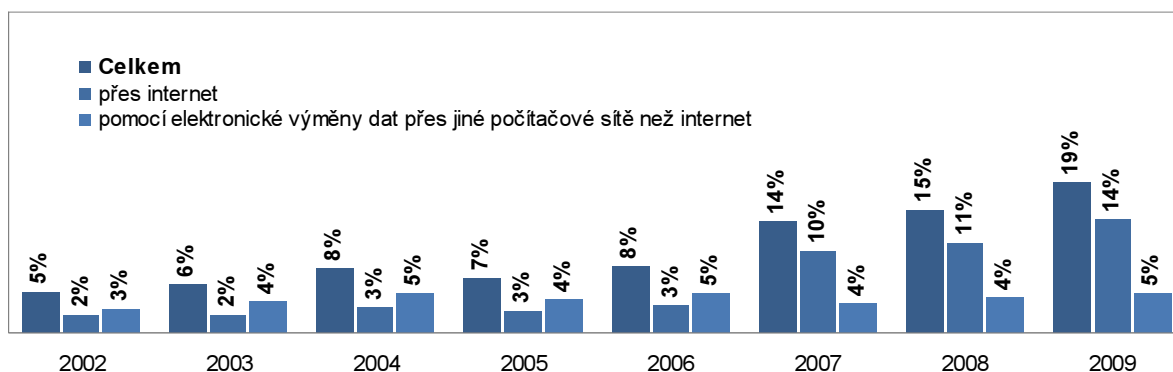
10. Elektronický prodej

Elektronický prodej jako součást elektronického obchodování je definován jako prodej (příjem/akceptace objednávky bez ohledu na způsob platby nebo realizace dodávky) přes internet nebo jiné počítačové sítě (privátní mezipodnikové informační sítě) prostřednictvím webových stránek (web e-commerce) nebo pomocí elektronické výměny dat (EDI commerce).

Hlavní zjištění

- Procento podniků **prodávajících elektronicky** je nižší než procento podniků elektronicky nakupujících. V roce 2009 přijalo v České republice alespoň jednu elektronickou objednávku přes internet nebo jinou počítačovou síť 21 % podniků. Na rozdíl od elektronických nákupů je podíl podniků prodávajících přes internet nebo jiné počítačové sítě u nás vyšší než v průměru v EU27.
- V České republice 14 % podniků (67 % z těch, co prodaly elektronicky) využívalo v roce 2009 pro příjem elektronických objednávek **své webové stránky** a 10 % (48 % z těch, co prodaly elektronicky) **elektronickou výměnu dat**. 92 % podniků používajících elektronickou výměnu dat k prodeji tak činí přes internet a 25 % přes ostatní počítačové sítě (17 % podniků používá oba způsoby). Pouze polovina podniků, která někdy v roce 2009 prodávala přes své webové stránky, zároveň uvedla, že používá **bezpečný protokol (SSL,TSL)** pro příjem elektronických objednávek.
- *Prodej prostřednictvím webových stránek se používá především ve vztahu ke koncovým zákazníkům a je tak typický především pro podniky působící např. v oblasti cestovních agentur, kde jej v roce 2009 používalo 56 % podniků, nebo v ubytování (35 %). Naopak elektronická výměna dat je typická pro obchodování mezi podniky navzájem. Využívají ji především velké podniky – 30 % velkých podniků v roce 2009 využilo tuto možnost ke svému prodeji, ale pouze 8 % malých podniků. Z hlediska odvětvového je pak elektronická výměna dat k elektronickému obchodování dlouhodobě nejvíce rozšířena v Automobilovém průmyslu.*
- Od roku 2006 každoročně rostou **tržby** v podnikatelském sektoru realizované prostřednictvím elektronických prodejů. Jestliže v roce 2005 se tržby z objednávek přijatých přes počítačové sítě podílely na celkovém obratu podniků cca 7 %, tak v roce 2009 to bylo téměř pětinou – jde o jednu z největších zaznamenaných hodnot ze zemí EU. Stejně jako v případě nákupů se výrazně zvýšila **intenzita** elektronických prodejů.
- **Elektronická výměna dat** se v roce 2009 podílela na elektronických prodejích podniků v České republice třemi čtvrtinami (66 % přes internet a 44 % přes ostatní sítě). Z tohoto údaje jednoznačně plyne, že pokud jde o objem elektronického obchodování, tak většina se odehrává mezi podniky navzájem.
- Podíl hodnoty tržeb z objednávek přijatých prostřednictvím počítačových sítí je vyšší u velkých podniků (28 %), než středních (12 %) nebo malých (8 %). Podíl hodnoty elektronických prodejů na celkových tržbách byl největší ze sledovaných odvětví v podnicích ve Zpracovatelském průmyslu (asi 28 %) a ve Výrobě a rozvodu energie, plynu, tepla a vody (25 %).

Graf 10.1 Finanční hodnota elektronických prodejů uskutečněnými podniky v ČR
podíl na celkových tržbách v podnicích s 10 a více zaměstnanci v sledovaných odvětvích (%)

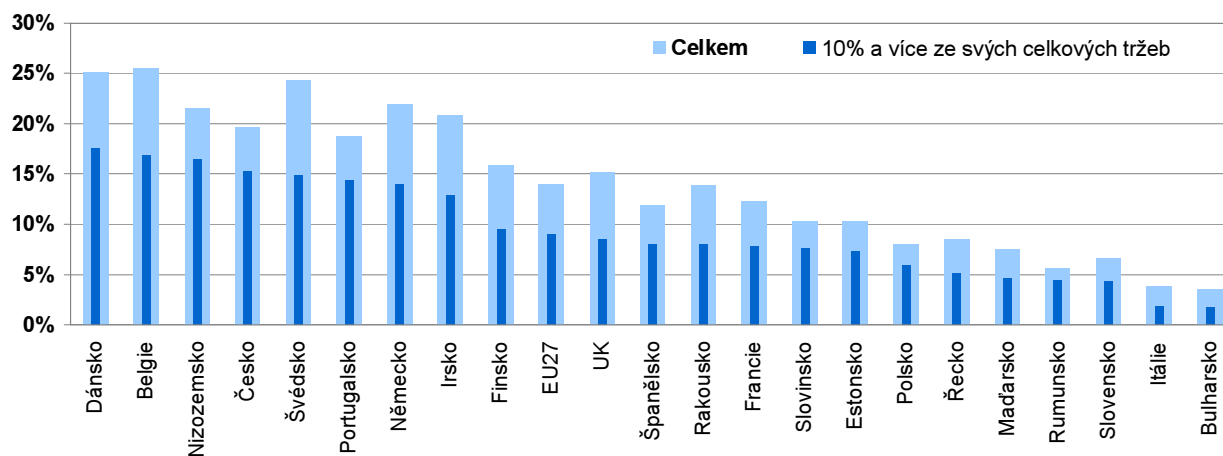
Zdroj: ČSÚ

Tab. 10a: Elektronické obchodování v podn. sektoru ČR v r. 2009 – podniky prodávající přes počítačové sítě

	Počet podniků celkem	Podniky, jež obdržely alespoň jednu e-obednávku přes počítačové sítě:				
		celkem	přes webové stránky	pomocí elektronické výměny dat:		
				celkem	přes internet	přes jiné sítě
		<i>podíl na celkovém počtu podniků v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)</i>				
Podniky celkem (10+)	40 455	20,5	13,8	9,8	9,0	2,5
Velikost podniku						
10–49 zaměstnanců	32 218	18,8	13,4	7,9	7,5	1,7
50–249 zaměstnanců	6 738	25,0	15,2	14,3	12,8	4,0
250 a více zaměstnanců	1 499	38,7	16,4	30,2	23,2	13,4
Odvětví (ekonomická činnost)						
Zpracovatelský průmysl	12 676	22,2	12,6	11,9	10,3	3,4
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	907	16,0	5,2	11,4	10,6	1,3
Stavebnictví	5 762	12,0	7,2	5,6	5,6	0,9
Obchod; opravy motorových vozidel	9 520	24,5	18,9	10,3	9,4	2,4
Doprava a skladování	2 326	17,9	10,9	8,7	8,2	2,1
Ubytování, stravování a pohostinství	2 632	21,5	16,9	9,1	9,0	2,4
Informační a komunikační činnosti	1 218	39,9	34,2	18,6	17,3	7,5
Činnosti v oblasti nemovitostí	1 060	9,1	7,2	4,3	4,2	0,6
Profesní, vědecké a technické činnosti	2 447	17,6	12,3	7,0	7,0	1,9
Administrativní a podpůrné činnosti	1 907	17,3	13,0	9,1	8,9	1,8

Tab. 10b: Elektronické obchodování v podn. sektoru ČR v roce 2009 – hodnota elektronických prodejů

	Celkové tržby (v mld. Kč)	Hodnota prodejů uskutečněných podniky elektronicky přes počítačové sítě:				
		celkem	přes webové stránky	pomocí elektronické výměny dat:		
				celkem	přes internet	přes jiné sítě
		<i>podíl na celkových tržbách v podnicích v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)</i>				
Podniky celkem (10+)	7 670,6	18,9	4,4	14,5	9,6	4,9
Velikost podniku						
10–49 zaměstnanců	1 688,7	8,0	4,1	3,9	3,3	0,5
50–249 zaměstnanců	2 227,8	12,0	4,6	7,3	5,9	1,4
250 a více zaměstnanců	3 754,1	27,9	4,4	23,5	14,6	8,8
Odvětví (ekonomická činnost)						
Zpracovatelský průmysl	2 072,9	28,2	5,3	23,0	12,2	10,8
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	724,0	24,9	3,3	21,6	21,5	0,0
Stavebnictví	459,9	4,2	0,6	3,6	3,4	0,1
Obchod; opravy motorových vozidel	2 048,3	12,6	5,0	7,6	5,5	2,0
Doprava a skladování	296,8	16,8	6,3	10,5	4,7	5,8
Ubytování, stravování a pohostinství	39,2	9,3	6,0	3,3	2,8	0,5
Informační a komunikační činnosti	160,5	16,1	3,8	12,3	11,6	0,6
Činnosti v oblasti nemovitostí	42,9	6,5	1,1	5,4	1,3	4,1
Profesní, vědecké a technické činnosti	156,2	2,6	1,5	1,1	0,9	0,1
Administrativní a podpůrné činnosti	64,7	10,1	3,8	6,3	5,0	1,2

Graf 10.2 Podniky v zemích EU, u nichž tržby z jejich e-prodejů tvořily v r. 2009 alespoň 1% jejich obrátu
podíl na celkovém počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané zemi (v %)

Zdroj: ČSÚ a Eurostat